

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ วาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุป ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ วาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากด้านที่มีปัญหา มากไปน้อย คือ ด้านการรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ ท้องถิ่น ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ ผู้พิการ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินทางน้ำและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูล

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มี ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ อบต. สังกัด แตกต่างกัน

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งต่างกัน คือ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล พบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ คณะผู้บริหารมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่าง กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คณะผู้บริหารมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่าง กับพนักงานส่วนตำบล โดยคณะผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานน้อยกว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไปพบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อบต.สังกัดต่างกัน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง องค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลจันทวา องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า องค์การบริหารส่วนตำบลแคน องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม องค์การบริหารส่วนตำบลลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหุ้ม พบว่า บุคลากรที่มี อบต.สังกัดต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 23 คู่ ดังนี้

บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง มีปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกันกับบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา และ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองกลาง

บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก มีปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกันกับ บุคลากรสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า องค์การบริหารส่วนตำบล

ตำบลหนองไฮ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสี
ทองหลาง

บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อมมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการดำเนินงานน้อยกว่าบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ และ องค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อเสนอแนะในการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น
รายด้าน โดยเรียงลำดับจากที่มีปัญหามากไปน้อย ดังนี้

ด้านการรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงาม
ของท้องถิ่น ควรมีการจัดกิจกรรมงานประเพณีเป็นประจำและต่อเนื่อง ควรมีกิจกรรมปลูกฝัง
ค่านิยมและเผยแผ่ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามให้กับเยาวชน ควรมีการจัดตั้งศูนย์
อนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การศึกษา ค้นคว้า

ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้
เรื่องธรรมะให้กับเด็กและเยาวชน สนับสนุนการศึกษาในพื้นที่ ควรมีกิจกรรมพัฒนาเด็กใน
โรงเรียนร่วมกัน

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการจัดซื้อรถเคลื่อนที่เร็ว หรือ
รถดับเพลิงตลอดจนเครื่องมือที่ทันสมัยและพร้อมใช้งาน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อร้องเรียน
ในการให้บริการป้องกันภัย และมีจุดรับบริการแจ้งเหตุและ ควรมีการจัดตั้งศูนย์ป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย ทีมงานมีศักยภาพพร้อมปฏิบัติงานตลอดเวลา

ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควร
มีการปลูกต้นไม้ทดแทนในเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้ครบทุกพื้นที่ ควรมีการจัดทำแนวเขตที่
สาธารณะประโยชน์ให้ชัดเจนเพื่อง่ายต่อการดูแล ควรทำกฎระเบียบชุมชนในการดูแลรักษาป่า
ชุมชนร่วมกัน ควรมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ควรมีการจัดหาอาชีพ และจัดหาครองรับสินค้าให้กับกลุ่มสตรีและผู้พิการ ควรพัฒนาชมรมผู้สูงอายุให้มีกิจกรรมต่อเนื่อง

ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ควรมีกิจกรรมในการรณรงค์ ควบคุม ป้องกันโรค เช่น โรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า โรคเลปโตสไปโรซิส เป็นประจำทุกปี ควรมีการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ในการควบคุมป้องกันโรคให้เพียงพอ ควรสนับสนุนงบประมาณในการให้ประชาชนคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานควบคุมป้องกันโรค ควรมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในการดูแลสุขภาพประชาชนเป็นประจำและต่อเนื่อง ควรสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพ อสม.ในพื้นที่

ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ควรติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างให้ครบทุกหมู่บ้านตามจุดเสี่ยงที่สำคัญ และถนนสายหลักทุกสาย ควรสร้างถนนคอนกรีตให้มีมาตรฐานทุกสาย ควรมีการวางแผนซ่อมถนนให้รวดเร็วเมื่อเกิดการชำรุด ควรมีการสร้างถนนสายที่จำเป็นต่อการสัญจรก่อนถนนสายที่ยังไม่จำเป็น

ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ควรจัดให้มีถังขยะให้ครบทุกครัวเรือน ควรจัดสรรงบประมาณ แจกจ่ายตลอดปีงบประมาณ ควรมีระบบจัดการขยะในตำบล ควรมีการรณรงค์รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ และที่สาธารณะทุกเดือน ควรจัดหายุทธวิธีกระตุ้นให้หมู่บ้านรักษาความสะอาดอยู่เป็นประจำ เช่น มีเงินรางวัล มอบเหรียญหรือโล่ห์เป็นรางวัล มอบใบประกาศเกียรติคุณ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำปำ ปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1. ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำปำ ปทุม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำปำ ปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย ($\bar{X} = 2.66$) เป็นไปตาม

สมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.82$) ด้านการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.75$) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 2.71$) ด้านการดูแลรักษา ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.63$) ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ ผู้พิการ ($\bar{X} = 2.62$) ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 2.60$) ด้านการจัดให้มีและ บำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($\bar{X} = 2.58$) ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินทางน้ำและ ที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 2.58$) พิจารณาจากตารางที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มี โครงสร้างและระบบงาน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลัง งบประมาณ และขนาดของ อบต.ที่แตกต่างกัน โดยที่ อบต.ขนาดใหญ่ มีปัญหาการดำเนินงานมากกว่า อบต.ขนาดกลาง และ อบต.ขนาดเล็ก ในด้านโครงสร้างพื้นฐานอาจ เป็นเพราะว่ามีพื้นที่มากกว่าแต่ละแห่งมีลักษณะที่ แตกต่างกัน ส่วนด้านการรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ ท้องถิ่น อาจเป็นเพราะว่าประเพณีการปฏิบัติสืบทอดกันมา แตกต่างกัน ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อาจ เป็นเพราะว่า อบต.ขนาดใหญ่มีโรงเรียน มีนักเรียน นักศึกษามาก ทำให้เกิด ปัญหามากกว่า อบต.ขนาดกลาง และ อบต.ขนาดเล็ก ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาจเนื่องจาก อบต.แต่ละแห่ง มีพื้นที่ที่มากน้อยไม่เท่ากันการเฝ้าระวัง อบต.ขนาดใหญ่จึงยากกว่า อบต.ขนาดเล็ก ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อบต.แต่ละแห่งมีปัญหา แตกต่างกันเนื่องจากมีสภาพพื้นที่ไม่เหมือนกัน ด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ ผู้พิการ เป็นเพราะว่า อบต.แต่ละแห่งมีจำนวนประชากรมากน้อยต่างกันเกิดปัญหาต่างกัน ด้านการ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินทางน้ำและ ที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นเพราะว่า อบต.แต่ละแห่งให้ความสำคัญกับด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เป็นลำดับแรกจึงเกิดปัญหาน้อยกว่าด้านอื่น

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ จิราพร บาริสรี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหา การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัญหา การบริหารงานด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ จิรัชยา

แสนโคตร(2551 : 82) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ มัตติกา กอมาตย์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ อาทิตย์ คำพิชิต (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

2. องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนบุคลากรต่างกัน อบต. ขนาดใหญ่มีจำนวนบุคลากรมากกว่า อบต. ขนาดกลาง และ อบต. ขนาดเล็ก จึงมีปัญหาค่าดำเนินงานมากกว่า ซึ่งอาจเกิดจากแนวความคิด และการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

3. อบต.บางแห่งมีการเปลี่ยนคณะผู้บริหารบ่อย ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องเกิดปัญหาการดำเนินงานหลายด้าน เช่น อบต.บางแห่ง คณะผู้บริหารดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันหลายวาระการดำเนินงานไม่ค่อยมีปัญหา แต่ขณะที่ อบต.หลายแห่งเปลี่ยนคณะผู้บริหารทุกสมัยทำให้เกิดปัญหาการดำเนินงานมากกว่า

สมมุติฐานที่ 2. ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ อบต.ที่สังกัด มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งต่างกัน คือ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทหน้าที่ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล แตกต่างกัน โดยคณะผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย การพัฒนางานในพื้นที่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะผู้บริหาร ส่วนพนักงานส่วนตำบลมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบาย ซึ่งอาจทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สามารถ อับปะมะโน (2551 : 76) ได้ทำการวิจัย การดำเนินงานตามบทบาทของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมตามความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ คมคาย มากมูล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองคาย ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามประเภทตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับ อาทิตย์ คำพิชิต (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ .05

2.2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ต้องปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนาสามปี ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล คำสั่งรัฐบาล และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทุกฝ่ายจะต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้เกิด

ประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมี คณะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายตรวจสอบ พนักงานเป็นฝ่ายปฏิบัติ จึงทำให้การปฏิบัติงานต้องทำร่วมกัน มองปัญหาการดำเนินงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อาทิตย์ คำพิจิต (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ คมคาย มากมูล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองคาย ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับจิรัชยา แสนโคตร (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ จารุณี ธนิตกุล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อบต. สังกัดต่างกัน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไ้ก้ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า องค์การบริหารส่วนตำบลแคน องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม องค์การบริหารส่วนตำบลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสีทองหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม พบว่าบุคลากรที่มี อบต. สังกัดต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง

เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละแห่งมี สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และปัญหาที่มีอยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน จึงทำให้ปัญหาการดำเนินงานของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กานต์ดา เหล่าเคน (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี อบต.ที่สังกัด แตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยได้ข้อมูลเสนอแนะบางประการอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม ควรเร่งดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

1.1.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบกควรติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างให้ครบทุกหมู่บ้านตามจุดเสี่ยงที่สำคัญ

1.1.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ทางน้ำ และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลควรจัดให้มีถังขยะให้ครบทุกครัวเรือนด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อควรมีกิจกรรมในการรณรงค์ ควบคุมป้องกันโรค เช่น โรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า โรคเลปโตสไปโรซิส เป็นประจำทุกปี

1.1.3 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีการจัดซื้อรถเคลื่อนที่เร็ว หรือรถดับเพลิงตลอดจนเครื่องมือที่ทันสมัยและพร้อมใช้งาน

1.1.4 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องธรรมะให้กับเด็กและเยาวชนด้านการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ควรมีการจัดหาอาชีพ และจัดหาครองรับสินค้าให้กับกลุ่มสตรีและผู้พิการ

1.1.5 ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรมีการปลูกต้นไม้ทดแทนในเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้ครบทุกพื้นที่

1.1.6 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรมงานประเพณีเป็นประจำและต่อเนื่อง

1.2 ควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลเพื่อลดระดับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางจึงควรศึกษา

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชน เพื่อจะได้นำปัญหานั้นไปแก้ไขให้ตรงตามความต้องการของประชาชน

2.2 ควรหารูปแบบหรือพัฒนากระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโดยใช้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อที่ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาดำเนินงาน ไปในแนวทางเดียวกันด้วยรูปแบบที่ชัดเจน